

دست است. بدون شک در صورت تداوم محدودیت‌های موجود در اقتصاد ایران، ادامه روند رشد مثبت اقتصادی با موانع زیادی مواجه خواهد شد.

جزئیات عملکرد اقتصاد در سالی که گذشت

در سال گذشته، پیرو گسترش واکسیناسیون عمومی و ابتکار کسب‌وکارهای خدماتی در انتقال سرویس‌هایشان روی اینترنت و ادامه فعالیت به شکل غیرحضوری، در سه‌ماهه چهارم سال ۱۴۰۰ بخش خدمات رشدی ۷ درصدی از خود بر جای گذاشت. به دنبال این رشد قابل توجه، رشد بخش خدمات در کل سال ۱۴۰۰ به ۶٫۵ درصد رسید. رشد چشمگیر بخش خدمات بیشترین تأثیر را بر رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰ برجای گذاشته است، به طوری که ۳۶ درصد از رشد ۴٫۴ درصدی سال ۱۴۰۰ مربوط به بخش خدمات است. در سال گذشته، گروه خدمات «فعالیت مربوط به تأمین جا و غذا» با ۲۸٫۲ درصد، «فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی» با ۱۵٫۸ درصد و «بهداشت و مددکاری اجتماعی» با ۱۵٫۴ درصد بیشترین نرخ رشد را به ثبت رساندند.

گروه نفت دومین بخش اقتصادی است که بیشترین تأثیر را در رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰ بر جای گذاشته است. براساس گزارش بانک مرکزی، با وجود رشد محدود ۰٫۲ درصدی گروه نفت در سه‌ماهه چهارم سال گذشته، به دلیل رشد بیش از ۳۶ درصدی این بخش در سه‌ماهه نخست سال ۱۴۰۰، در مجموع گروه نفت در سال گذشته رشدی ۱۰٫۱ درصدی را تجربه کرده است که نشان از افزایش سطح تولید و صادرات و نفت‌خام، گاز طبیعی و میعانات گازی دارد. این رشد قابل توجه باعث شده ۰٫۸ درصد از رشد ۴٫۴ درصدی سال ۱۴۰۰ به دلیل رشد گروه نفت تحقق پیدا کرده باشد. گروه صنایع و معادن نیز عملکرد اقتصادی قابل توجهی را از خود بر جای گذاشت. در سه‌ماهه چهارم سال ۱۴۰۰ گروه صنایع و معادن رشدی ۵٫۵ درصدی را تجربه کرد. تمام زیرگروه‌های این بخش نیز شاهد افزایش سطح فعالیت‌هایشان بودند. بر این اساس، گروه ساختمان با ۱۱٫۹ درصد، صنعت با ۴٫۱ درصد و آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه بیشترین رشد را در این گروه به ثبت رساندند. با این حال رشد اقتصادی گروه صنایع و معادن در سال ۱۴۰۰ به ۱٫۱ درصد رسیده است. بررسی‌ها حاکی از آن است که ۰٫۳ درصد از رشد ۴٫۴ درصدی اقتصاد کشور در سال ۱۴۰۰ مربوط به رشد گروه صنایع و معادن است.

سهم استانی رشد اقتصادی

دربودجه ۱۴۰۱ برای نخستین بار استان‌ها به طور مستقیم درگیر بودجه بوده و نقش مهمی برای آنها تعریف شده است. با مبنای قرارگرفتن آمایش سرزمین در تدریج نخستین لایحه بودجه دولت سیزدهم، تمرکززدایی و توسعه متوازن نیز در دستور کار قرار گرفته است. بدین ترتیب برای سال آینده و در قالب سند مالی دولت، سهم و نقش هر استان برای دستیابی به اهداف کلان، مشخص شده است تا با قراردادن تکه‌های پازل استانی در نهایت رشد اقتصادی ۸ درصدی برای کشور حاصل شود.

است که عمدتاً به دلیل خشکسالی‌ها رقم خورده است. در گروه صنایع و معادن نیز شاهد رشد ۲ درصدی در فصل زمستان سال گذشته هستیم. گروه خدمات نیز در این فصل ۳٫۴ درصد رشد داشته است.

روایت بانک مرکزی از رشد اقتصاد

بانک مرکزی نیز در گزارش خود رشد اقتصادی سال ۱۴۰۰ را ۴٫۴ درصد اعلام کرد. همانگونه که اشاره شد، مرکز آمار این شاخص را ۴٫۳ اعلام کرده بود. این در حالی است که سال ۹۹ نیز اقتصاد ایران شاهد رشد ۴٫۱ درصدی بود و برای دومین سال متوالی رشد اقتصادی مثبت شد. رشد اقتصادی بدون احتساب نفت نیز به ۳٫۹ درصد رسید. براساس این گزارش، حجم اقتصاد ایران براساس سال پایه ۹۵، به بیش از ۱۴۵۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. این عدد بدون احتساب نفت به ۱۳۴۱ هزار میلیارد تومان می‌رسد. گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد بخش خدمات با رشد ۷ درصدی بیشترین تأثیر را در رشد اقتصادی کشور بر جای گذاشته است.

بهبود قابل ملاحظه عملکرد بخش خدمات در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد به دنبال گسترش واکسیناسیون عمومی و استفاده بخش خصوصی از روش‌های غیرحضوری ارائه خدمات، تبعات منفی بحران کرونا بر حوزه خدمات تا حد زیادی مرتفع شده است. رشد ۱۰٫۱ درصدی بخش نفت و گاز نیز عمدتاً به دنبال افزایش قابل توجه تولید و صادرات نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی نسبت به سال قبل است. به نظر می‌رسد علت اصلی تداوم رشد اقتصادی مثبت در سال گذشته، پایان نسبی بحران کرونا و افزایش تولید و صادرات نفت است. به همین دلیل تداوم رشد اقتصادی مثبت مستلزم تداوم گشایش‌های اقتصادی از این

رشد اقتصادی ایران در سال گذشته ۴٫۷ درصد بود. بانک جهانی عامل رشد ۴٫۷ درصدی اقتصاد ایران در سال گذشته را واکسیناسیون کرونا اعلام کرده و نوشته است: کاهش محدودیت‌ها به علت گسترش سریع واکسیناسیون در سال گذشته (۱۴۰۰) منجر به توسعه شدید بخش خدمات - محرک اصلی رشد غیرنفتی - شد و پس از گذشت بیش از دو سال از همه‌گیری کووید-۱۹، وضعیت در حال بازگشت به حالت عادی است

تصویر فصل زمستان اقتصاد ایران

در آخرین فصل سال گذشته نیز نرخ رشد اقتصادی کشور به ۲٫۳ درصد رسیده است که این نرخ برای اقتصاد بدون نفت ایران ۲٫۶ درصد بوده است که در مجموع عملکرد اقتصاد ایران در سال گذشته حاکی از رشد قابل توجهی است.

در این فصل رشد گروه کشاورزی هرچند نسبت به فصول قبل بهبود یافته است، اما همچنان منفی است به طوری که رشد این بخش منفی ۲٫۳ درصد اعلام شده